

V L A Š T O V K A

Tento model vznikl v poválečné době v modelářském odboru Aeroklubu letce gen. Aloise Vicherka v Prostějově. Na jeho konstrukci se podíleli Kozička Ladislav, Soldán Luboš a Pivoňka Dušan ve snaze rozšířit tehdy opomíjenou kategorií Wakefield - model s pohonem gumovým svazkem.

Protože měli kontakty na modelářský vyspělé země, kde získali odbornou literaturu i u nás nedostupný materiál /balsa, guma/ chtěli autoři podpořit touhu mládeže v technické činnosti přerušenu 6tiletou okupací. Výsledkem snahy celé skupiny byl plánec modelu na gumový pohon s nadstandardními výkony. Model bylo možné stavět jak z tuzemského materiálu, tak i celobalsový a při precizním provedení létal 160-180 sec. Při provedení z tuzemského materiálu pak o 15-20% méně. Model má za sebou i lety v ter- mice, které se pohybovaly od 6-20 minut. Doufáme, že model uspokojí i ná- ročného modeláře. Všem kdo se do stavby pustí přejeme notnou dávku trpě- livosti, pečlivosti a při zaletávání dobré počasí. Tolik úvodem z originál popisu stavby Vlačovky přeje Kozička Ladislav.

V roce 2006 na celostátním setkání SAM-78 v Chotěboři předvedl známý a úspěšný modelář Richard METZ repliku výborně létajícího Wakefielda s RC ovládáním a pohonem elektromotorem místo gumového svazku. Mnozí v tom vidíme možnost jak zachránit překrásnou kategorií s bohatou historií pro současné létání v organizacích SAM. V Maďarsku dokonce vznikla i předběž- ná pravidla pro tuto nově se rodící soutěžní kategorií. Předepsán je el. motor řady 300 s převodem 8:1 či 9:1 se sklopnou vrtulí. Baterie maxim. 150g - NiCd, NiMH 8 článků, nebo 2 články LiPol, LiIon. Zatížení minimálně 24,4g/dm² při zachování původního stavebního materiálu a původního mě- řítka. Doba chodu motoru 90 sec a kluz 300sec. Bodově lze hodnotit měřítka, původní materiál, kvalita stavby atd. Jistě se budou další parametry upřes- ňovat, ale hlavní je abychom sami ověřili a vyzkoušeli tuto možnost el. pohonu.

Sám jsem v minulosti kategorií Wakefield létal a je mi dodnes sympa- tická, jen mi to už neběhá jako za mlada. Proto můj pokus s jednoduchým modelem na el. pohon se symbolickým názvem "Vlačovka" od moravského autora. Také proto, že jsem se s Láďou Kozičkou osobně znal, coby pečlivého, per- fektního modeláře i výrobce amatérských spalovacích motorů.

Vydaný plánec jsem zpracoval proto, že na originálu byly ve skutečné velikosti pouze žebra křídla, VOP i SOP a zbytek skreslen pouze v měřítka 1:2,5. Model jsem postavil jako celobalsový s řízenou směrovkou, výškovkou a el. motorem. Pro pohon jsem použil předepsaný Speed 300 s regulátorem JES 050, převodovku 8:1 se sklopnou vrtulí ø310 od fa Classic Models, dvě miniserva TS 1118, 2 články Li-Ion 1100mAh a přijímač REX 4. RC výbava tedy za 222g + 240g model a dostaneme se na předepsané zatížení 24,4g/dm².

Popis s t a v b y :

Osobně preferuji přípravu a zhotovení všech dílů dopředu, lamelování oblouků, řezání balsových lišt a zhotovení šablon. Pak už jen sestavuji a lepím jako ze stavebnice. Samozřejmostí jsou ostré nástroje, pečlivá práce, rovná pracovní deska a plánek překrytý průhlednou folií proti poškozování. Celý model lepím Kanagomem zředěným záponovým nitrolakem v poměru 1:1.

T r u p - jednoduché hranaté konstrukce, sestaven ze dvou bočnic b4x4, spojen příčkami stejného průřezu, vpředu doplněn zpevněním z b4 a přepážkou 1 z překl. 2.

Obě bočnice sestavíme přímo na plánek, jistíme špendlíky a lepíme na jednu obě bočnice nad sebou, včetně všech příček, i výstuh. Teprve po důkladném zaschnutí odšpendlíme z desky, lehce přebrousíme z obou stran a žiletkou pečlivě, bez zařiznutí do lišt, rozdělíme na bočnice dvě. Ty pak na půdorysu plánek sestavíme na spodní části trupu, špendlíme, vpředu podložíme napříč lištami potřebných rozměrů a vlepujeme spodní i horní příčky. Kolmosti bočnic zajišťujeme úhelníky.

Než nám vše zaschne vyřízneme přepážku 1 z překližky 2, včetně otvorů a řezání závitů M2. Slepěný trup odšpendlíme, lehce přebrousíme, zarovnáme čelo pod úhlem cca 2° a nalepíme přepážku 1. Vespod doplníme tvarovaným krytem el. motoru z b10. Vlepíme špalíky z tvrdé b10x10 pro úchyt podvozkových noh a všechny podložky na příčkách pod zpevňovací deskou. Desku o rozměrech b2x50x370 pro úchyt regulátoru a baterií olemujeme lištami b2x3 /proti bočnímu vypadnutí přes potah/ a celek vlepíme na dno trupu. Nahoře v trupu pod odtokovkou křídla vlepíme desku z b2 pro úchyt přijímače REX 4. Máme tak celou desku volnou pro posun baterií k dodržení polohy těžiště. Doplníme oloučky kabiny a výstuhy pro usazení poutacích bambusových kolíků $\varnothing 3$. Kabinu polepíme průhledným Durofolem 0,3mm. Vzádu nalepíme klíny pod VOP, abychom ji dostali do nulové polohy. Odnímací podvozek ohneme z paprsku kola $\varnothing 1,8$, vzpěry letujeme, usadíme celuloidová či balsová kola $\varnothing 40$ a proti vypadnutí zajistíme bužírkou s kapkou vteř. lepidla.

S m ě r o v k a - celý obvod je předem lamelován ze tří proužků blx4 přímo na plánek ve špendlíkové šabloně. Než nám vše zaschne zhotovíme si steven, všechna žebra i blok ze dvou kusů b7 pro úchyt výškovky na který zhora nalepíme žebro ~~výškovky~~ směrovky. Z obou stran na blok nalepíme i žebra středu výškovky, vrtáme otvory pro spojovací dráty $\varnothing 1,5$ a celý blok tvarujeme. Směrovku sestavíme včetně spodní části i všech rohových výstuh. Zabrousíme tvar, usadíme plastové závěsy /jen na sucho/ a celek vlepíme na konec trupu. Miniserva jsou těsně před SOP v trupu, páky z překl. 1, 2, táhla z Al. drátu $\varnothing 2$ případně doplněné vidličkami.

V ý š k o v k a - je dělená kvůli snadnějšímu transportu, spojena oc. dráty $\varnothing 1,5$. Předem ve špendlíkové šabloně lamelujeme náběžku ze tří proužků blx6 a odtokovku ze čtyř proužků b2x3. Hlavní lišty jsou b2x4 a

v dělicí rovině b2x10 či 2x11 vlepené pod úhlem cca 15°. Žebra jsou z bl jen středová z bl,5 a b2. V celek slepíme přímo na plátku přes průhlednou folii a doplníme všechny výstupy. Po sundání z desky vlepíme mezi lišty b2x4 stojiny z bl,5 mezi každým žebrem. Po zaschnutí zabrousíme tvar i obvod a tvarujeme náběžku. Páka je vyřiznutá z překl. 1,2 a vlepená až po potahu a lakování. Závěs nám tvoří izolepa nebo lépe proužek Vliesu s léty materiálu napříč, který lepíme až při potahování modelu.

K ř í d l o - je vcelku a k trupu poutáno gumovou nití. Nejdříve si ve špendlíkové šabloně lamelujeme náběžku s obloukem uší ze čtyř proužků blx7. Odtokovka b3x13 zhoblovaná do klínu, včetně zářezů pro žebra. Lišty hlavního nosníku jsou z b2x4, žebra i položebra jsou z bl,5. Střed spojen pomocí spojky z tvrdé b2 a oboustranně potažen b2.

Poloviny křídla sestavíme na rovné pracovní desce přímo na plátku překrytém průhlednou folií, lepíme a zajišťujeme špendlíky. Spoj oblouku provedeme šikmým řezem a pečlivě lepíme. Konce žeber u odtokovky zpevníme vlepením trojúhelníku z b4. Po sundání z desky doplníme mezi každým žebrem na hlavním nosníku stojinami bl,5. Po zaschnutí tvarujeme náběžku a lehce přebrousíme celou polovinu. Střed sestavíme přímo na spodním potahu středu křídla z b2, vsadíme spojku a přisadíme slepené poloviny křídla v patřičném vzepětí křídla. Teprve po zaschnutí doplníme horním potahem středu z b2 a po zaschnutí tvarujeme broušením.

P o t a h - celého modelu je Vliesem, lepen lepicím nitrolakem, vypnut suchým teplem /fén/ a ozdoben barevnými doplňky z papíru Modellspan či Japan, přilakovanými na potah. Model je 3x lakován napínacím nitrolakem.

S e s t b a v e n í - z dodaného kompletu od fa Classic Models nasaďme pastorek na hřídel el. motoru, motor zatlačíme do objímky a hřídel vrtule vzadu zajistíme pojistkou. Vpředu odloupneme čepičku kuželu, sklopnou vrtuli zajistíme na hřídeli dotažením kleštiny a zpět nasaďme čepičku kuželu, případně pojistíme kapkou lepidla. K motoru naletujeme regulátor s vypínačem, zajistíme dvěma šroubky M2 z boku trupu a lepíme suchý zip pod regulátor i baterie. Celý komplet zvenčí nasaďme na přepážku a přitáhneme třemi šroubky M2x6.

Doplníme přijímačem a bateriemi, vše připevněno suchým zipem. Na již předem vlepené vodiče vespod trupu napojíme obě miniserva vzadu. Z Al. drátu $\phi 2$ nachybáme táhla ke kormidlům. Anténa je natažena venkem nahoře ke směrovce a zajištěna izolepou. Baterie vkládáme do trupu zhora, otvorem pod křídly a křídla poutáme gumovými oky přes bambusové kolíky. Posunem baterií řešíme správnou polohu těžiště. Ověříme správnou funkci a velikost vychylek na kormidlech i funkci regulátoru při pojiždění. Pro první start si vybereme klidné ovzduší, nejlépe v podvečer a s plně nabitými bateriemi odstartujeme. Během letu případně trimujeme a ověříme citlivost řízení. Všem kdož si model postaví přeji úspěšné starty i let a spolehlivá přistání.

Rozbor hmotnosti:

-----	kostra	hotové
trup + směrovka	80	109
podvozek	25	25
výškovka	15	18
křídlo	34	48
<hr/>		
model celkem	154g	200g
RC výbava		222g
dovážít do těžiště		38g

L e t o v á h m o t n o s t 460g

P o u ž i t ý m a t e r i á l :

balsové desky	1x100x1000	1ks
	1,5x100x1000	1ks
	2x100x1000	1ks
	3x 50x1000	1ks
	4x100x1000	1ks
	7x100x300	1ks
	10x10x300	1ks
překližka /páky,čabl./	1,2x100x200	1ks
	2x100x100	1ks
Fe drát /spojoovací/	ø1,5x200	1ks
-"/parsek kola/	ø1,8	2ks
Al.drát /pletací/	ø2	2ks
Al.plech	1x3x50	1ks
Kanagom větší tuba		1ks
lepící nitrolak		100g
napínací nitrolak		250g
Vlies		1m ²
Modellspan barevný		1 arch
celuloidová kola ø40		2ks
vrtulový komplet s převodem 8:1		1ks
modelářská bižuterie		

zpracoval Raška Zdeněk senior

